

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ
ລາວ ແນະນຳ ວຽງຈັນ

รายงานการวิจัย
ผลการฝึกอบรมระยะสั้นต่อการผ่อนคลาย
ความเครียดของอาสาสมัครสาธารณสุข จังหวัดชลบุรี

ให้เฉพาะห้องคุณย์บ้านบุญ⁺
ภาคตะวันออก
+ ๑๐๕๒๓๔

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ สุทธิชาทิพย์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

งานวิจัยนี้ได้รับทุนงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2542

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ประกาศคุณปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงศ์นัน พี่ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล อาจารย์ ดร. อั่งค์ วิเศษสุวรรณ์ อาจารย์สมประสงค์ ประสงค์เงิน อาจารย์รุ่งพีร์ กิติญาณสันต์ คุณภัทรารุษ รักกลิน คุณคลดาวา ปูรณะนท์ และ คุณวงศ์จันทร์ ธนาวิชิตฤกษ์ พี่ช่วยเหลือด้านการรวบรวมและเรียบเรียงข้อมูล ผู้วิจัยขอขอบคุณ ทุกท่านที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจ

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. แก้วดา คณะวารรณ อาจารย์ ดร. อั่งค์ วิเศษสุวรรณ์ และ อาจารย์ ดร. ระพินทร์ ฉายวิมล ที่กรุณาเป็นวิทยากรในการฝึกอบรมระยะสั้นครั้งนี้ และ ขอขอบคุณนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการ ให้คำปรึกษา ภาคปกติ และภาคพิเศษ รุ่นปีการศึกษา 2541 ที่ร่วมเป็นวิทยากรผู้ช่วยประจำกลุ่มย่อย

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ทับศรี คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ และอาจารย์ ดร. ระพินทร์ ฉายวิมล หัวหน้าภาควิชาการแนะนำและจัดวิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งสนับสนุนและให้กำลังใจ

ขอขอบคุณคณะศึกษาศาสตร์ที่อนุมัติเงินทุนวิจัยครั้งนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ สุทธิราทริพย์

หัวข้อการวิจัย	ผลการฝึกอบรมระบบสั้นต่อการผ่อนคลายความเครียดของอาสาสมัครสาธารณสุข จังหวัดชลบุรี
ชื่อ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ สุทธิชาพิพิธ
สาขาวิชา	จิตวิทยาการให้คำปรึกษา
ภาควิชา	การแนะนำและจิตวิทยาการศึกษา
	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการฝึกอบรมระบบสั้นต่อการผ่อนคลายความเครียดของอาสาสมัครสาธารณสุข จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 183 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง จาก 3 ตำบล คือ ตำบลหัวกุญแจ อ่าเภอบ้านบึง จำนวน 62 คน ตำบลแหลมฉบัง อ่าเภอศรีราชา จำนวน 65 คน และตำบลหนองปรือ อ่าเภอบางละมุง จำนวน 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ อุปกรณ์วัดอุณหภูมิพิวหนัง (finger thermometer) และเทปการฝึกผ่อนคลายความเครียดของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข การดำเนินการทดลองใช้แผนการวิจัยแบบกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม วัดก่อนและหลังการทดลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ t-test-pairs

ผลการวิจัยพบว่า ความเครียดของอาสาสมัครสาธารณสุข จังหวัดชลบุรี ในระยะก่อนการฝึกอบรมและระยะหลังการฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุข ผ่อนคลายความเครียดมากกว่าก่อนการฝึกอบรม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ..... ๑

สารบัญ..... ๒

สารบัญตาราง..... ๓

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความน่าสนใจของการวิจัย.....	2
สมมติฐานการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
อาสาสมัครสาธารณสุข.....	4
ความเครียด.....	9
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	13
กลุ่มตัวอย่าง.....	13
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	13
การดำเนินการทดลอง.....	13
วิธีดำเนินการทดลอง.....	14
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	17
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	17
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	18
สรุปลักษณะที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	18
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	18

บทที่	หน้า
๕ สรุปผล อกิจกรรม และข้อเสนอแนะ.....	20
สรุปผลการวิจัย.....	20
อกิจกรรม.....	20
ข้อเสนอแนะ.....	21
บรรณานุกรม.....	22
ภาคผนวก.....	24

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง.....	14
2 สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ฝึกอบรม.....	15
3 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งหน่วยงาน เพศ อายุ และลักษณะงาน.....	15
4 ค่าความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามระดับความเครียด จากแบบประเมินและวิเคราะห์ความเครียดของกรมสุขภาพจิต.....	16
5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไมโครโวลท์จากการวัด EMG ในระยะก่อนการอบรม.....	16
6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอุณหภูมิจากการวัด finger thermometer ในระยะก่อนและหลังการฝึกอบรม.....	19